

Lucas 22:14-20 – Avondmaal

23 januari 2022 – viering avondmaal

- Lezing: Romeinen 10:13b-17 en Lucas 22:14-20

¹³ ... 'Ieder die de naam van de Heer aanroept, zal worden gered.'

¹⁴Maar hoe kunnen ze Hem aanroepen als ze niet in Hem geloven? En hoe kunnen ze in Hem geloven als ze niet over Hem hebben gehoord? En hoe kunnen ze over Hem horen zonder dat iemand Hem verkondigt? ¹⁵En hoe kan iemand verkondigen als hij niet is uitgezonden? Het is zoals geschreven staat: 'Welkom zijn zij die goed nieuws verkondigen.' ¹⁶Toch hebben slechts weinigen aan het evangelie gehoor gegeven, want Jesaja vraagt: 'Heer, wie heeft geloofd wat wij hebben gezegd?' ¹⁷Dus door te luisteren komt men tot geloof, en wat men hoort is de verkondiging van Christus.

¹⁴Toen het tijd was, ging Hij samen met de apostelen aanliggen voor de maaltijd. ¹⁵Hij zei tegen hen: 'Ik heb er hevig naar verlangd dit pesachmaal met jullie te eten voor de tijd van mijn lijden aanbreekt. ¹⁶Want Ik zeg jullie: Ik zal geen pesachmaal meer eten totdat het zijn vervulling heeft gekregen in het koninkrijk van God.' ¹⁷Hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en zei: 'Neem deze beker en geef hem aan elkaar door. ¹⁸Want Ik zeg jullie: vanaf nu zal Ik niet meer drinken van de vrucht van de wijnstok tot het koninkrijk van God gekomen is.' ¹⁹En Hij nam een brood, sprak het dankgebed uit, brak het brood, deelde het uit en zei: 'Dit is mijn lichaam, dat voor jullie gegeven wordt. Doe dit, telkens opnieuw, om Mij te gedenken.' ²⁰Zo nam Hij na de maaltijd ook de beker, en zei: 'Deze beker, die voor jullie wordt uitgegoten, is het nieuwe verbond, dat door mijn bloed gesloten wordt.'

Preek

Lieve mensen,

Hoe kom je tot geloof? En hoe blijf je geloven? Dat is natuurlijk een vraag waar mensen al eeuwen hun hoofd over breken. Over het algemeen is men het hier wel over eens: tot geloof komen, daar heeft de heilige Geest veel mee te maken. De Geest legt namelijk de verbinding tussen God en jou, tussen jou en Jezus. Dus het is werk van de Geest. Maar daarmee los je concreét nog niks op. Want *hoe* doet de Geest dat dan? Waar maakt hij gebruik van om jou tot geloven te bewegen?

En daar beginnen de discussies. Een zin die vaak te horen is geweest is deze: *het geloof is uit het horen*. Dat is een vertaling van Romeinen 10:17, wat Margreet ook las.

Slide Zo is dan het geloof uit het horen, en het horen door het woord van Christus

En daarmee werden allerlei initiatieven de grond in geboord. Op preekcollege nam in mijn tijd iemand wel eens iets mee als illustratie bij de preek. En daar werd dan toch wel een beetje smalend over gedaan. Het geloof is uit het horen. Als protestantse kerken eens een Rooms Katholiek gebouw moesten gebruiken, dan was er serieus wel eens discussie of de beelden niet afgedekt zouden moeten worden. Want: het geloof is uit het horen.

En dus heeft de preek altijd centraal gestaan in de protestantse kerken. En er waren wel beelden, maar dat zijn beelden die door Jezus zelf ingesteld zijn. Water bij de doop als beeld van afwassing van je zonden. En onderdompeling als beeld van sterven en opstaan met Jezus. Brood en wijn als beeld van het lichaam en bloed van Jezus. Breken en gieten, de dood van onze Heer afgebeeld in voedsel. Maar we hebben dat altijd ondergeschikt gemaakt aan de preek. Aan het woord. Want het geloof is uit het horen. Onze belijdenis zegt het zelfs: het geloof komt van de heilige Geest, die het geloof in ons hart werkt door de verkondiging van het evangelie en het versterkt door het gebruik van de sacramenten. (Heidelbergse Catechismus, zondag 25, v/a 65)

Geloof is uit het horen. Maar dat berust op een misverstand. Je ziet dat het in de nieuwe al veranderd is. Daar staat in Romeinen 10:17:

Slide ¹⁷Dus door te luisteren komt men tot geloof, en wat men hoort is de verkondiging van Christus.

En dat is het precies!! Kijk: horen doe je met je oren. Maar luisteren ... luisteren doe je met je hart. Daarbij wordt heel je wezen ingeschakeld. Dat gaat dus om veel meer dan alleen maar horen. En om veel meer dan alleen maar preken. In de Bijbel, een boek, komt Jezus naar je toe. En hij wordt zelf het mensgeworden woord genoemd (Johannes 1). En hij komt naar je toe in allerlei gedaanten en vormen. In preken, zeker. Maar in nog veel meer. En ál die vormen en gedaanten kan de Geest gebruiken om bij jou het geloof te werken en te versterken.

Ik vind het prachtig om te merken, dat bij ieder mens een uniek verhaal past en een eigen weg. De veelzijdigheid en creativiteit van de Geest wordt daarin voor mij bevestigd. God is zo groots, zo ongelooflijk creatief, zo machtig mooi en liefdevol. God is zo op mensen gericht, dat hij voor iedereen een passend aangrijpingspunt vindt voor het evangelie. En ja, het gaat dus om het evangelie. Dus er is altijd een relatie met het woord, bij al die vormen en creatieve manieren om tot jou door te dringen. Daarbij gaat het altijd om de inhoud van het evangelie.

De Geest is dus niet gebonden. Hij kan je bereiken in symbolen, woorden of rituelen. De Geest kan aan het werk zijn in tekens, gevoel, dromen of stilte en ga zo maar door. Hij kan geloof geven door muziek, door omstandigheden, door goede daden. En die goede daden kunnen van anderen zijn. Dus als iemand zonder eigenbelang iets moois voor je doet, dan kun je daardoor zomaar ineens God ontdekken. Maar het kan ook doordat jij zelf het goede doet. Je kunt door jouw eigen positieve daden uit liefde, daardoor kan het zijn dat je met God geconfronteerd wordt. En de Geest is dus veel veelzijdiger dan wel beweerd is. Je kunt God niet in een hokje stoppen en zeggen: dáár openbaart hij zich. Deze hele wereld is van God en overal kom je hem tegen. Hij kan zomaar je hart raken.

Nou is het natuurlijk wel zo, dat al dit soort dingen best wel random zijn. Er zijn ook zaken die heel intentioneel erop gericht zijn om God te ontdekken. Dat zijn dingen die Jezus zelf heeft ingesteld. Dat zijn met name doop en avondmaal. Daarom zijn dat vaste rituelen, vaste onderstroppingen in de kerk. Maar er zijn veel meer dingen, die Jezus heeft ingesteld, die heel duidelijk naar hem verwijzen. Bijvoorbeeld het huwelijk. Dat is een afspiegeling van de relatie tussen Jezus en de kerk. Paulus

schrijft daar prachtig over. Als een huwelijk goed is, dan zie je daarin Gods liefde sprankelen. Dan is er harmonie en inspiratie. Toewijding en intimiteit. Zoals er ook is tussen God en zijn mensen.

Waar je bijvoorbeeld ook God in kunt ontdekken, dat is de gemeenschap van de kerk. Als de kerk doet waar ze voor bedoeld is. In harmonie samenleven, zorgen voor hen die kwetsbaar zijn, zowel binnen de gemeente als daarbuiten. In het begin, net na de uitstorting van de Geest, net na Pinksteren, zie je dat het zo werkt. Er staat in Handelingen 2:

Slide: ⁴⁴Allen die tot geloof gekomen waren, bleven bijeen en hadden alles gemeenschappelijk. ⁴⁵Ze verkochten hun eigendommen en bezittingen en verdeelden de opbrengst onder degenen die iets nodig hadden. ⁴⁶Elke dag kwamen ze trouw en eensgezind samen in de tempel, braken het brood bij elkaar thuis en gebruikten hun maaltijden in een geest van eenvoud en vol vreugde. ⁴⁷Ze loofden God en stonden in de gunst bij het hele volk. De Heer breidde hun aantal dagelijks uit; steeds meer mensen werden gered.

Als een kerk, een gemeente goed functioneert. Dan kan de Geest optimaal gebruik maken van de sfeer. Als de gemeente trouw is aan Jezus en dicht bij zijn evangelie leeft. Dan waait de Geest door de ramen van het gebouw naar buiten. En komt Rotterdam er achter hoe goed God is.

En die verbinding met Jezus en elkaar, die wordt het sterkst verbeeld aan het avondmaal. Jezus wil het daarin allemaal echt samenpakken. Dat je samen eet van één brood: je hoort bij elkaar. Als je met elkaar eet, dan deel je het leven. Zo is het avondmaal bedoeld. En Jezus zelf is dan de gastheer. En zijn aanwezigheid wordt gesymboliseerd in brood en wijn. Om het allerbelangrijkste verbindingpunt met hem te markeren: brood wordt gebroken. Wijn vergoten. Jezus heeft zijn leven gegeven om het jouwe te herstellen. Vergeving, aanvaarding, vernieuwing. Dat bekrachtigt hij in de eenvoudige symboliek van het avondmaal. Zo wil de Geest jouw geloof versterken. En de band met andere gemeenteleden steviger maken. Dat is waar Jezus het avondmaal voor heeft ingesteld.

Ik ga afsluiten. De Geest spreekt *alle* talen en doet ons elkaar verstaan. Dat zingen we met het lied 'Samen in de naam van Jezus'. Op veel verschillende manieren en op allerlei wijzen wil de Geest geloof in mensen werken en versterken. De verkondiging van het evangelie heeft dus heel veel gedaanten. Het is zaak voor jou en mij daarnaar te luisteren. Dat de boodschap niet blijft hangen in je oren, maar landt in je hart. En dat het dan uitwaaiert naar alle aspecten van je leven.

Amen